

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999

2004

Istuntoasiakirja

23. tammikuuta 2003

B5-0054/2003 }
B5-0056/2003 }
B5-0057/2003 }
B5-0058/2003 }
B5-0062/2003 } RC1/rev

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 37 artiklan 4 kohdan mukaisesti

- Concepción Ferrer, Agnes Schierhuber ja Anders Wijkman PPE-DE-ryhmän puolesta
- Francisca Sauquillo Pérez del Arco, Glenys Kinnock ja Margrietus J. van den Berg PSE-ryhmän puolesta
- Colette Flesch, Marieke Sanders-ten Holte ja Elly Plooij-van Gorsel ELDR-ryhmän puolesta
- Monica Frassoni, Carlos Bautista Ojeda, Paul A.A.J.G. Lannoye, Didier Rod, Heidi Anneli Hautala, Nelly Maes ja Bart Staes Verts/ALE-ryhmän puolesta
- Joaquim Miranda ja Yasmine Boudjenah GUE/NGL-ryhmän puolesta
- Sergio Berlato UEN-ryhmän puolesta

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

- PPE-DE (B5-0054/2003),
- ELDR (B5-0056/2003),
- UEN (B5-0057/2003),
- PSE (B5-0058/2003),
- Verts/ALE (B5-0062/2003),

Maailman nälkäongelma ja kaupan esteiden poistaminen köyhimmiltä mailta

RC\487632FI.doc

PE 326.583 }
PE 326.585 }
PE 326.586 }
PE 326.587 }
PE 326.591 } RC1/rev

Euroopan parlamentin päätöslauselma maailman nälkäongelmasta ja kaupan esteiden poistamisesta köyhimmiltä mailta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Maailman elintarvikeohjelman (WFP) 16. joulukuuta 2002 alulle paneman Africa Hunger Alert -kampanjan,
  - ottaa huomioon Roomassa (Italia) 10.–13. kesäkuuta 2002 pidetyn Yhdistyneiden Kansakuntien Maailman elintarvikehuippukokouksen päätelmät,
  - ottaa huomioon monivuotisen yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta 1 päivästä heinäkuuta 1999 alkaen 31 päivään joulukuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2820/98, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 416/2001 (Everything But Arms -aloite),
  - ottaa huomioon Dohan ministerikokouksen 14. marraskuuta 2001 hyväksymän julistuksen,
  - ottaa huomioon maataloutta koskevan lakiesityksen (farm bill) hyväksymisen Yhdysvalloissa,
  - ottaa huomioon YK:n kehitysohjelman kertomuksen nälkäongelmasta ja kehityksestä,
  - ottaa huomioon Afrikan unionin ehdottaman "Afrikan kehitystä edistävän uuden kumppanuuden" (NEPAD),
  - ottaa huomioon 4. joulukuuta 2002 esitetyn Euroopan unionin suunnitelman, jolla kehitysmaaille myönnettyä erityis- ja etuuskohtelua pyritään vahvistamaan WTO:ssa,
  - ottaa huomioon kehitysmaiden elintarviketurvallisuutta koskevan YK:n raportin, jonka YK:n ihmisoikeuskomission erityisraportoiija esitteli maaliskuussa 2002,
  - ottaa huomioon vuonna 2002 pidetyn YK:n kauppaa- ja kehityskokouksen köyhyysraportin "Escaping the Poverty Trap", joka koskee vähiten kehittyneitä maita,
- A. toteaa, että monet Afrikan, Aasian ja Keski-Amerikan maat kärsivät tällä hetkellä katastrofaalisista oloista, jotka johtuvat pääasiassa muuttuvista sääolosuhteista, poliittisesta epävakauudesta, epäonnistuneista talouspolitiikoista ja hivistä/aidsista,
- B. toteaa, että tämän kriisin laajuus ja vakavuus on ennennäkemätön ja että se edellyttää ennennäkemätöntä ja kiireellistä reaktiota, jota ilman humanitaarinen yhteisö ei kykene selviytymään näistä uhkaavista katastrofeista,
- C. toteaa, että eteläisen Afrikan tapauksessa perinteinen humanitaarinen apu ei tällä kertaa toimi, koska alueen hallitusten kapasiteetti kohdata nykyinen humanitaarinen kriisi on

RC\487632FI.doc

PE 326.583 }
PE 326.585 }
PE 326.586 }
PE 326.587 }
PE 326.591 } RC1/rev

heikentynyt hiv/aids-epidemian nykyisten ja tulevien vaikutusten vuoksi, ja huomauttaa, että tämä epidemia uhkaa kokonaista työikäisten aikuisten sukupolvea ja jättää jälkeensä miljoonia orpoja,

- D. ottaa huomioon, että UNCTAD totesi vuonna 2002 laatimassaan vähiten kehittyneitä maita koskevassa kertomuksessaan, että niissä vähiten kehittyneissä maissa, joista tietoja on saatavilla, äärimmäisessä köyhyydessä elävien ihmisten lukumäärä on enemmän kuin kaksinkertaistunut kolmen viimeisen vuosikymmenen aikana (1960-luvulla 138 miljoonaa ja 1990-luvulla 307 miljoonaa) ja katsoo, että jos nykyinen kehitys jatkuu entisellään, alle yhden USD:n päivätuloilla elävien ihmisten lukumäärä nousee 307 miljoonasta 420 miljoonaan vuoteen 2015 mennessä,
- E. ottaa huomioon, että maailmassa kuolee joka tunti nälkään 900 ihmistä ja että 800 miljoonalla ihmisellä, joista 300 miljoonaa on lapsia, ei ole riittävästi ruokaa,
- F. ottaa huomioon, että köyhimpien ja rikkaimpien välinen kuilu on kasvanut ja, mikä vieläkin pahempaa, että vähiten kehittyneiden maiden ja muiden kehitysmaiden välinen kuilu on kasvanut 1990-luvulta lähtien,
- G. ottaa huomioon, että vuoden 1996 maailman elintarvikehuippukokouksessa asetettiin tavoitteeksi nälästä kärsivien lukumäärän alentaminen puoleen vuoteen 2015 mennessä, ja katsoo, että tavoitteen toteuttamisessa on vielä paljon tehtävää,
- H. katsoo, että nälänhätään liittyviä ongelmia ovat usein pahentaneet huono hallinto ja korruptio,
- I. panee merkille, että kaikkein köyhimpien maiden talous perustuu suurelta osin alkutuotantoon, ja erityisesti maatalouteen, joka tarjoaa eniten työpaikkoja,
- J. katsoo, että ruoka-apu sinänsä ei ole asianmukainen keino luoda pitkän aikavälin elintarviketurvaa mutta se on kuitenkin olennaisen tärkeää, kun halutaan auttaa ennennäkemättömien ja ennakoimattomien humanitaaristen kriisien hoitamisessa,
- K. katsoo, että pitkän aikavälin elintarviketurvaan – joka on erittäin tärkeää vähiten kehittyneille maille, joiden on suojeltava kotimaista tuotantoaan voidakseen vahvistaa omaa maatalouttaan – päästään parhaiten toteuttamalla laajapohjaista köyhyyden torjunnan ja kestävän kehityksen ja kasvun politiikkaa ja katsoo, että köyhimpien maiden kanssa käytävän kaupan esteiden poistaminen on keskeinen osa kyseistä politiikkaa,
- L. katsoo, että julkisilla palveluilla voi olla olennainen osa aliravitsemuksen vastustamisessa ja kestävän kehityksen tukemisessa,
- M. toteaa, että monissa vähiten kehittyneissä maissa EU:n tähän asti toteuttamat kauppapolitiikan toimet eivät ole onnistuneet vähentämään taloudellista ja sosiaalista kuilua muihin kehitysmaihiin ja teollisuusmaihiin,

- N. toteaa, että suurin osa vähiten kehittyneistä maista ei ole kyennyt toteuttamaan niitä rakenteellisia muutoksia taloudessaan, jotka ovat olennaisen tärkeitä, jos ne haluavat pois "vähiten kehittyneiden maiden" joukosta,
- O. toteaa, että tullittoman kaupan laajentaminen ilman määrällisiä rajoituksia tuotteisiin, jotka on tuotettu vähiten kehittyneissä maissa, voi osaltaan myötävaikuttaa vähiten kehittyneiden maiden kehittämiseen tukemalla näiden tuotteiden kaupan kehitystä,
- P. ottaa huomioon, että EU on kehitysmaiden maataloustuotteiden suurin vientimarkkina-alue,
- Q. katsoo, että Euroopan unionin vastuulla on valvoa eri politiikanalojensa yhteensovittamista,
- R. katsoo, että markkinatalouden lakeihin perustuvaa taloutta on säänneltävä niin, että se hyödyttäisi mahdollisimman monia,
- S. toteaa, että kaupalla on suuri vaikutus vähiten kehittyneiden maiden perhemaatiloihin perustuvan maatalouden selviytymiseen sekä elintarvikeriippumattomuuteen ja omavaraisuuteen,
- T. katsoo, että voimakkaasti tuettujen maataloustuotteiden tuonti vähiten kehittyneisiin maihin vahingoittaa ja usein tuhoaa paikallistuotantoa, ja katsoo, että tämän vuoksi kehitysmaiden maataloutta olisi suojattava alhaisilta maailmanmarkkinahinnoilta,
- U. katsoo, että vähiten kehittyneillä mailla on tarjottavanaan vain vähän tuotteita, jotka olisivat kilpailukykyisiä maailmanmarkkinoilla,
- V. ottaa huomioon, että EU:n Everything But Arms -aloite, jolla pyritään poistamaan tullit maailman 48 köyhimmän maan EU:hun viemiltä hyödykkeiltä (aseita lukuun ottamatta), merkitsee ensimmäistä signaalia kauppapolitiikasta, ja katsoo, että sitä on täydennettävä muilla, sekä kauppaan, että yleisemmin kehitysyhteistyöhön liittyvillä toimilla, ja että se on yhdenmukaistettava Cotonoun sopimuksen ja siihen liittyvien kauppapöytäkirjojen kanssa siten, että sekä pohjoisten että eteläisten maiden perheviljelmiin perustuvan pienmaatalouden tärkeimpien herkkien tuotteiden hinnat pysyvät vakaina,
- W. katsoo, että markkinoille pääsyä koskevien näkökohtien kuten tullivapauskysymysten ohella yhteisön olisi myös tarkasteltava tarjontapuolella esiintyviä rajoitteita ja kilpailukykyä, kauppaan liittyviä alueita, kaupan kehittämistoimia, teknologian siirtoja, mahdollisuutta saada tietoja ja osallistua maailmanlaajuisiin verkostoihin, strategioita investointien edistämiseksi ja yksityissektorin kehittämistä,
- X. panee merkille alueellisen taloudellisen yhdentymisen merkityksen sekä sen esteet, joista tärkeimpiin kuuluu infrastruktuurien puute,
- Y. toteaa Dohassa sovitun, että kestävä kehitys on yksi WTO-neuvottelujen yleisistä tavoitteista,

- Z. panee merkille, että Dohan julistukseen kuuluu joukko sitoumuksia sellaisten erityisongelmien käsittelemiseksi, joiden on havaittu estävän pahoin kehitysmaita saamasta itselleen nykyistä oikeudenmukaisempaa osaa maailmankaupasta, ja erityisesti:
- (maataloutta koskevat neuvottelut, joilla pyritään parantamaan konkreettisesti markkinoille pääsyä ja vähentämään kaikkia vientitukia
  - palvelujen kauppaa koskevat neuvottelut, joilla pyritään edistämään vähiten kehittyneiden maiden kehittämistä
  - sellaisten maataloustuotteiden markkinoille pääsyä koskevat neuvottelut, joiden vienti on kehitysmaiden etujen mukaista
  - kehitysmaihin ja etenkin vähiten kehittyneisiin maihin sovellettavan erityis- ja etuuskohtelun periaatteiden vahvistaminen,

AA. pitää erittäin tärkeänä Dohassa sovittujen asioiden takaamista,

BB. ottaa huomioon, että Maailmanpankin äskettäisen arvion mukaan maailmankaupan vapauttaminen olisi eräs tärkeimmistä keinoista, joiden avulla yli 320 miljoonaa ihmistä pääsisi eroon köyhyydestä vuoteen 2015 mennessä

CC. ottaa huomioon, että teollisuusmaiden kehitysmaiden tuotteisiin soveltamat korkeat tullimaksut (jotka ovat Oxfamin mukaan neljä kertaa korkeammat kuin kehitysmaiden teollisuusmaiden tuotteisiin soveltamat) maksavat niille Maailmanpankin mukaan noin 100 miljardia euroa eli kaksi kertaa enemmän kuin niiden saama apu,

1. ilmaisee syvän huolestuneisuutensa uhkaavista humanitaarisista katastrofeista eri puolilla maailmaa ja pyytää EU:ta ja muita avunantajia osallistumaan pikaisesti ja tuntuvalta tavalla Maailman elintarvikeohjelman (WFP) käynnistämään African Hunger Alert -kampanjaan ja lisäämään elintarvike- ja humanitaarista apua riskialueille, samoin kuin tukemaan pitkän aikavälin pyrkimyksiä elintarviketurvan saavuttamiseksi;
2. pyytää EU:ta ja muita avunantajia kiireellisesti puuttumaan hiv/aids-epidemian valtaviin sosioekonomisiin vaikutuksiin, etenkin eteläisen Afrikan alueella, ja nopeuttamaan maailmanlaajuisesta hiv/aids-rahastosta merkittyjen varojen hidasta maksamista;
3. ilmaisee jatkuvan syvän huolensa Zimbabwen ja muiden eteläisen Afrikan maiden ruokakriisin laajuudesta ja valittaa sitä, että maan uudelleenjakoa koskeva Mugaben ohjelma on vain pahentanut maan ruokakriisiä ja aiheuttanut Zimbabwen maataloustuotannon ja talouden romahduksen;
4. pyytää EU:ta ja muita avunantajia tukemaan ponnisteluja sellaisten resurssien löytämiseksi, joilla erotellaan geneettisesti muunnettu ruoka muista elintarvikkeista, jotta se hyväksyttäisiin useimmissa elintarvikeapua tarvitsevissa maissa ja estettäisiin oman maan sadon sekoittuminen geenimuunnettuihin lajeihin;

5. pyytää EU:ta ja muita avunantajia auttamaan logistisen kapasiteetin – kuten tietullit, tuonti/tullimuodollisuudet ja kolmannen osapuolen kuljetusjärjestelyt – vahvistamisessa riskialueilla, jotta varmistetaan elintarvikeavun sujuva ja oikea-aikainen toimittaminen, erityisesti ajatellen kasvinsiementen toimittamista samanaikaisesti;
6. katsoo, että köyhyyden ja elintarviketurvattomuuden torjunnassa on kiinnitettävä huomiota kehitysmaiden köyhyyden rakenteellisiin tekijöihin, ja vaatii sen mukaisesti: toimenpiteitä, joilla tuetaan maan, veden ja biodiversiteetin resurssien käyttömahdollisuutta; toimenpiteitä, joilla tuetaan kestävien pientilojen paikallisen tukemisen politiikkaa; sekä velkojen anteeksiantoa, koska ne nielevät yli 40 prosenttia vähiten kehittyneiden maiden BKT:sta;
7. katsoo, että kaupan esteitä, tukia ja muita kauppaa vääristäviä toimia olisi arvioitava ja harkittava niiden vähentämistä, etenkin aloilla, jotka ovat erityisen tärkeitä vähiten kehittyneiden maiden viennin kannalta, kuten maataloudessa; varoittaa, että nälänhädän poistamatta jättämisestä aiheutuvat maailmanlaajuiset kustannukset – konfliktien, toistuvien hätätilanteiden, kansainvälisen rikollisuuden, huumekaupan, talouden taantumisen, luvattoman maahanmuuton ja ennenaikaisten kuolemien muodossa – ovat valtavat;
8. katsoo, että oikeudenmukaisen kansainvälisen kaupan kehittäminen on tehokas tapa vähentää köyhyyttä tuntuvasti, ja pyytää laatimaan kokonaisvaltaisia strategioita yksityissektorin kehittämiseksi;
9. pitää myönteisenä neuvoston päätöstä antaa vähiten kehittyneille maille vapaa pääsy Euroopan unionin markkinoille kaikkien tuotteiden osalta aseita lukuun ottamatta, korostaa, että aloitteen täydellinen soveltaminen vuoden 2003 loppuun mennessä ja tätä täydentävät asianmukaiset toimet, kuten tekniikan siirrot ja velkojen anteeksiantaminen, saattavat kohentaa vähiten kehittyneiden maiden tilannetta, ja toivoo, että muut kehittyneet maat, erityisesti Yhdysvallat, toteuttavat vastaavia toimia;
10. pyytää kaikkia teollisuusmaita valmistautumaan tekemään muita markkinoille pääsyä koskevia myönnytyksiä kehitysmaiden maataloustuotteille;
11. kehottaa komissiota auttamaan kehitysmaita täyttämään Euroopan unionin normatiiviset vaatimukset ja etenkin terveydensuojeluun, kasvien terveyteen ja elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvät normit;
12. pyytää kohdennettua apua ja asiantuntemustukea, jotta kestävää maataloutta voitaisiin parantaa vähiten kehittyneissä maissa;
13. kehottaa FAO:a yhteistyössä kansainvälistä tutkimusta harjoittavien laitosten kanssa edistämään maataloutta ja uusia teknologioita koskevaa tutkimusta, joka olisi aina sopeutettava paikallisiin oloihin kehitysmaiden maatalouden tuottavuuden parantamiseksi;
14. katsoo, että EU:n kauppapolitiikalla pitäisi pyrkiä edistämään kestävää kehitystä ja tasapuolisia kauppaa koskevia säännöksiä ja tukemaan vähiten kehittyneiden maiden paikallista tuotantoa ja markkinointikykyä, niin että niiden väestön tarpeet voidaan tyydyttää;

RC\487632FI.doc

PE 326.583 }
PE 326.585 }
PE 326.586 }
PE 326.587 }
PE 326.591 } RC1/rev

15. kehottaa vähiten kehittyneitä maita hyväksymään alueen sisäisen kestäväen kehitysstrategian, jossa otetaan huomioon väestöryhmien todelliset tarpeet, eli vähennetään riippuvuutta teollistuneista maista ja kehitetään kotimaan markkinoita ja alueellisia markkinoita;
16. kehottaa komissiota tukemaan vähiten kehittyneiden maiden alueellista taloudellista yhdentymistä erityisesti EKR:n avulla;
17. katsoo, että vähiten kehittyneiden maiden olisi joissain tapauksissa voitava suojella talouksiaan ja edetä markkinoiden avaamisessa valikoivasti, jotta ne voisivat kehittää omaa teollisuuttaan ja varmistaa elintarvikeriippumattomuutensa ja pientilojensa selviytymisen ja kehittymisen;
18. vahvistaa, että Monterreyssä tehtyjen päätösten olisi johdettava siihen, että kaikki Roomassa pidettyyn Maailman elintarvikehuippukokoukseen osallistuneet kansakunnat jatkavat ponnistelujaan;
19. haluaa kiinnittää huomiota Dohassa hyväksytyyn ministerien yhteiseen julistukseen, jossa vaaditaan kehitystä koskevien neuvottelujen aloittamista reilun ja markkinapainotteisen kauppajärjestelmän kehittämiseksi etenkin maatalousalalla;
20. katsoo, että Maailman kauppajärjestön jäsenten kykenemättömyys päästä vuonna 2002 sopimukseen elintärkeiden lääkkeiden pakollisesta saatavuudesta, kuten TRIPsin suojalausekkeita ja kansanterveyttä koskevassa Dohan julistuksessa edellytettiin, lähettää kehitysmaille ja vähiten kehittyneille maille kaikkea muuta kuin rohkaisevan signaalin kauppaneuvottelijoiden prioriteeteista; ja katsoo, että ennen kaikkea se pitää edelleen voimassa esteet, jotka tekevät mahdottomaksi kiireellisesti tarvittavan kansanterveyspolitiikan mainituissa maissa;
21. pitää tärkeänä WTO-prosessin parlamentaarista seuranta;
22. pyytää komissiota auttamaan vähiten kehittyneitä maita lisäämään niiden teknologista, tuotannollista, hallinnollista ja logistista kapasiteettia, niin että ne voivat hyötyä täysipainoisesti vapaasta pääsystä EU:n markkinoille ja kehittää teknistä osaamistaan, niin että ne voivat viedä myös jalostettuja tuotteita;
23. pyytää komissiota auttamaan vähiten kehittyneitä maita tuotannon ja viennin monipuolistamista koskevien strategioiden toteuttamisessa;
24. korostaa, että markkinoiden avaaminen voi johtaa tavaroiden uudelleenlastauksen lisääntymiseen ja sitä kautta alkuperäsäännösten kiertämiseen; pyytää sen vuoksi komissiota ja jäsenvaltioita aktivoimaan teknisen tuen mekanismeja vilpin estämiseksi;
25. pyytää komissiota sekä EU:n ja AKT-maiden ministereitä ottamaan AKT-maiden ja unionin välisiä tulevia kauppajärjestelyjä koskevissa neuvotteluissa keskeiseksi kysymykseksi elintarviketurvan ja mahdollisuuden käyttää tuotantoresursseja;

26. kehottaa komissiota tehostamaan kehitysmaiden neuvottelijoiden koulutusta koskevia tukiohjelmiään ja kehottaa sitä auttamaan heitä neuvotteluissa saatujen tulosten toteuttamisessa;
27. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, EU:n jäsenvaltioille, AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhteispuheenjohtajille, WTO:lle, Kansainväliselle valuuttarahastolle, Maailmanpankille ja Yhdistyneille kansakunnille.